

Сексуальна активність у жінок із різними видами нетримання сечі

В.І. Горовий¹, В.І. Зайцев², В.П. Головенко¹, А.О. Сапсай³, І.О. Пірожок²

¹Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М.І. Пирогова

²Буковинська державна медична академія

³Вінницька міська клінічна лікарня № 2

Проведено вивчення впливу різних видів нетримання сечі (стресова, імперативна, змішана інконтиненція) на сексуальну активність у 152 жінок, які вели статеве життя, шляхом опитування їх та анкетування. При цьому у 29 (19,1%) виявлено мимовільне виділення сечі під час статевого акту зі значним зниженням сексуальної активності, у 69 (45,4%) жінок відмічено незначне зниження сексуальної активності. Виділення сечі під час статевого акту частіше спостерігалось у жінок із стресовою та змішаною інконтиненцією, ніж імперативною. Незначне зниження сексуальної активності частіше відмічали у жінок з імперативною та змішаною інконтиненцією, ніж у пацієнтів із стресовою, що було зв'язано зі збільшенням кількості покликів до сечовипускання під час статевого акту.

Ключові слова: нетримання сечі у жінок, сексуальна активність.

Частота сексуальних дисфункцій у жінок коливається від 30 до 60% та корелює з факторами віку, сімейним положенням, стресами, економічною нестабільністю, по-рушеннями соматичного та гігієнічного здоров'я,

складністю у виборі методу контрацепції тощо [2, 8]. При урологічних та гінекологічних захворюваннях сексуальні дисфункції у жінок мають вторинний характер у зв'язку зі зміною анатомо-функціонального стану сечостатевих органів, а також впливом цієї патології на загальний стан організму та особистої реакції жінки на виниклу ситуацію, що проявляється ізольованим чи поєднаним зниженням лібідо, сексуальної чутливості та оргазму [4]. У вітчизняній літературі ми не знайшли робіт щодо сексуальної дисфункції у жінок із різними видами нетримання сечі.

Нетримання сечі зустрічається у 4,8-58,4% жінок різних вікових груп, із них частка стресової інконтиненції (нетримання сечі при напруженні) складає близько 50%, імперативної – 20%, змішаної (стресової та імперативної) – 30% [5, 7, 11]. У зарубіжній літературі ми знайшли цікаві дані про вплив нетримання сечі на сексуальну функцію жінок. Cayan S. et al. [9] вивчали сексуальну функцію у 29 жінок із стресовим нетриманням сечі віком від 33 до 61 року порівняно із 41 жінкою без стресового нетримання сечі віком від 31 до 61 року (контрольна група). Сексуальну функцію вони визначали за допомогою спеціального опитувальника, де оцінювались бажання,

---

МАТЕРИАЛЫ КОНФЕРЕНЦИИ «ВОЗРАСТНЫЕ АСПЕКТЫ СЕКСОЛОГИИ И АНДРОЛОГИИ»

збудливість, змашення стінок піхви, оргазм, задоволення, біль. Сексуальну дисфункцію було виявлено у 13 (44,8%) жінок із стресовим нетриманням сечі та у 21 (51,2%) жінки без ознак стресового нетримання сечі. Різниця в наявності сексуальної дисфункції між цими двома групами була статистично недостовірною. А. Tasos [14] опитали анонімно 610 жінок (віком від 21 до 60 років) і виявили, що 92 (15,1%) із них відмічали в минулому випадки нетримання сечі. Серед 92 жінок лише 27 (29,3%) відмічали втрату сечі під час статевих зносин. Із цих 27 жінок 10 (37,0%) вказували, що випадки втрати сечі створювали серйозні проблеми і впливали на статеве подружнє життя. Про негативний вплив стресового нетримання сечі на сексуальне життя жінки вказують також інші дослідження. J.R. Sutherst [13] при обстеженні 103 жінок, які звернулися до клініки з проблем нетримання сечі, виявив, що у 48 (24,6%) із них урологічні проблеми несприятливо впливали на їх сексуальне життя: 36 жінок відмічали зменшення частоти статевих зносин; 12 – перестали жити статевим життям. Причиною цьому були диспаревнія, виділення сечі під час статевого акту, зниження лібідо, збентеження чи депресія. М.Е. Vierhout, W.L. Gianotten [16] при опитуванні 245 жінок із нетриманням сечі виявили, що лише 80% із них були сексуально активними, 66 (34%) скаржились на нетримання сечі під час статевого акту із сильним негативним впливом на сексуальну активність. Р. Hilton [10] при обстеженні 209 жінок із стресовим нетриманням сечі виявив, що 48 відмічали нетримання сечі при статевому акту, із них 37 (17,7%) при фрикційних рухах та 11 (5,3%) – при оргазмі. Нетримання сечі при фрикційних рухах частіше відмічають у жінок із стресовим нетриманням сечі, тоді як виділення сечі з уретри при оргазмі частіше відмічають у жінок із гіперактивним сечовим міхуром [12]. У останніх відмічають також значно більші психологічні проблеми, ніж у жінок із стресовим нетриманням сечі [15].

Про вплив стресового нетримання сечі на сексуальну активність жінок ми діловідали раніше [1]. «Сексуальна активність вимірюється частотою статевих актів за певний відрізок часу. Вона зумовлена статевою конституцією та багато в чому залежить від загального стану подружжя, статевого потягу, сексуальної збудливості, а також від гармонійності цих взаємовідносин» [3].

Метою нашого дослідження було вивчення сексуальної активності у жінок із стресовим, імперативним та змішаними видами нетримання сечі.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Визначення виду нетримання сечі у жінок проводили згідно з опитувальником В.А. Пирогова [6] та за даними цистометрії наповнення. Сексуальну активність у жінок із різними видами нетримання сечі вивчали шляхом опитування (141 жінка) та анкетування (85 жінок). Жінкам ставили наступні запитання: 1) Чи відляється сеча під час статевого акту? 2) Чи впливає стресове (імперативне чи змішане) нетримання сечі на сексуальну активність (значно впливає, незначно, не впливає)?

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Серед 118 жінок із стресовим нетриманням сечі статевим життям жили 80, вік останніх коливався від 25 до 55 років. Із цих 80 жінок 11 відмовились відповісти на запитання про вплив стресового нетримання на їх статеве

життя або уникали відповіді при анкетуванні. Із 69 жінок, які відповіли на поставлені запитання, мимовільне виділення сечі під час статевого акту відмічали 14 (20,3%). Всі вони відповіли, що стресове нетримання сечі значно знижувало їх сексуальну активність та заважало статевому акту. Хворі спорожнювали сечовий міхур перед статевим актом та використовували водонепроникні підкладки у ліжку. Серед жінок із стресовим нетриманням сечі, які не втрачали сечу при статевому акту, 21 (30,4%) відповіли, що захворювання незначно знижувало їх сексуальну активність у зв'язку з думкою про можливе нетримання сечі під час статевого акту. Ще 34 жінки відповіли, що стресове нетримання сечі не впливало на сексуальну активність і не заважало статевому акту.

Серед 57 жінок з імперативним нетриманням сечі статевим життям жили 44, вік їх коливався від 28 до 60 років. Із цих 44 жінок 6 уникли відповіді при опитуванні та анкетуванні про вплив нетримання сечі на їх сексуальну активність. Серед 38 жінок з імперативним нетриманням сечі втрату сечі під час статевого акту зі значним зниженням їх сексуальної активності відмітили 5 (13,2%). Ще 22 (57,9%) жінки, які не втрачали сечу під час статевого акту, відмітили, що захворювання незначно знижувало їх сексуальну активність у зв'язку зі збільшенням кількості покликів до сечовипускання під час статевого акту. У 11 хворих імперативне нетримання сечі не впливало на сексуальну активність і не заважало статевому акту.

Серед хворих зі змішаним нетриманням сечі (61) статевим життям жили 53 (вік їх був від 30 до 60 років), 8 із яких уникнули відповіді при анкетуванні та опитуванні. Серед 45 хворих зі змішаним видом нетримання втрачали сечу під час статевого акту 10 (22,2%), що значно знижувало у них сексуальну активність, заважало статевому акту, а у 3 хворих змушувало зменшити кількість статевих зносин та було причиною сімейних конфліктів. Ще 26 (57,8%) хворих, які не втрачали сечу під час статевого акту, відмітили незначне зниження у них сексуальної активності зв'язку зі збільшенням кількості покликів до сечовипускання під час статевих зносин та думкою про можливу втрату сечі. У 9 хворих зі змішаним видом нетримання сечі захворювання не впливало на сексуальну активність.

Таким чином, серед 152 жінок із різними видами нетримання сечі, які вели статеве життя, нетримання сечі під час статевого акту відмічали 29 (19,1%) із значним зниженням їх сексуальної активності. Нетримання сечі під час статевого акту частіше спостерігалось у жінок із стресовим (20,3%) та змішаним (22,2%) видами нетримання сечі, ніж імперативним (13,2%). Серед 152 жінок із нетриманням сечі, які жили статевим життям та не втрачали сечу під час статевого акту, 69 (45,4%) відмітили незначне зниження сексуальної активності. Це зниження частіше спостерігалося у жінок з імперативним (57,9%) та змішаним (57,8%) видами нетримання сечі, ніж стресовим (30,4%). Для визначення впливу різних видів нетримання сечі на сексуальну дисфункцію у жінок необхідно провести поглиблене опитування та анонімне анкетування (із визначенням складових сексуального прояву та статевого циклу) сексуально активних жінок із нетриманням сечі.

ВИСНОВКИ

1. Нетримання сечі (стресова, імперативна та зміщана інконтиненція) у жінок, які живуть статевим життям, знижує сексуальну активність у 45,4% із них, значно зни-

---

МАТЕРИАЛЫ КОНФЕРЕНЦИИ «ВОЗРАСТНЫЕ АСПЕКТЫ СЕКСОЛОГИИ И АНДРОЛОГИИ»

жує сексуальну активність та заважає статевому акту – у 19,1%.

2. Нетримання сечі під час статевого акту зі значним зниженням сексуальної активності частіше спостерігається при стресовій та змішаній інконтиненції, ніж імперативній. Незначне зниження сексуальної активності без втрати сечі під час статевого акту частіше спостерігається у жінок із імперативною та змішаною інконтиненцією, ніж стресовою.

3. Необхідна широка інформованість не лише населення, але й медичних працівників різних спеціальностей щодо нетримання сечі для більш активного виявлення хворих із цією патологією, їх лікування, поліпшення якості життя та сексуального здоров'я.

Сексуальная активность у женщин с различными видами недержания мочи

**В.И. Горовой, В.И. Зайцев, В.П. Головенко,
А.А. Сапсай, И.А. Пирожок**

Проведено изучение влияния различных видов недержания мочи (стрессовая, императивная, смешанная инконтиненция) на сексуальную активность у 152 женщин, которые вели половую жизнь, путем расспроса их и анкетирования. При этом 29 (19,1%) женщин отметили непроизвольное выделение мочи во время полового акта со значительным снижением сексуальной активности, еще 69 (45,4%) – незначительное снижение сексуальной активности. Выделение мочи во время полового акта чаще наблюдалось у женщин со стрессовой и смешанной инконтиненцией, чем императивной. Незначительное снижение сексуальной активности чаще отмечали у женщин с императивной и смешанной инконтиненцией, чем у пациенток со стрессовой, что было связано с увеличением количества позывов к мочеиспусканию во время полового акта.

Ключевые слова: недержание мочи у женщин, сексуальная активность.

Sexual activity in women with different types of urinary incontinence

**V.I. Gorovyy, V.I. Zaitsev, V.P. Golovenko, A.O.
Sapsay, I.O. Pirotzok**

Influence of different types of urinary incontinence (stress, urge, mixed urinary incontinence) on sexual activity of 152 women was studied by questionnaire and question them. In 29 (19,1%) patients was noted involuntary leakage of urine during intercourse with significant reduction of sexual activity, 69 (45,4%) women noted insignificant reduction of sexual activity. Involuntary leakage of

urine during intercourse was more often noted in women with stress and mixed urinary incontinence than urge. Insignificant reduction of sexual activity was more often noted in women with urge and mixed urinary incontinence than stress because increasing compelling desire to pass urine during intercourse.

Key words: urinary incontinence, sexual activity.

ЛИТЕРАТУРА

1. Горовий В.І., Головенко В.П., Сапсай А.О. Чи впливає стресове нетримання сечі у жінок на їх сексуальну активність. В: Инфекции в урологии. Харьков; 2005: 471–473.
2. Горпинченко И.И., Ромашенко О.В., Мельников С.Н., Левин А.В. Обоснование использования контрацептивного препарата НоваРинг с позиций женской сексологии. Здоровье мужчины 2005; 1 (12): 38–41.
3. Кришталь В.В., Андрух Г.П. Сексуальная гармония супружеской пары. Харьков: НПФ «Велес»; 1996.
4. Кришталь В.В., Андрух Г.П. Сексуальная дисгармония супружеской пары. Харьков: НПФ «Велес»; 1996.
5. Переферез А.С. Стрессовое недержание мочи у женщин – современные приоритеты и перспективные стратегии. Репродуктивное здоровье женщины 2005; 1 (21): 266–268.
6. Пирогов В.А. Основы врачебной тактики, диагностики и лечения недержания мочи. Дріп тест: Методическое пособие. К; 1999.
7. Abrams P., Artibani W. Understanding stress urinary incontinence. Lier, Belgium: Ismar Healthcare; 2004.
8. Berman J.R., Berman L.A., Kanaly K.A. Female sexual dysfunction: new perspectives on anatomy, physiology, evaluation and treatment. EAU Update Series 1; 2003: 166–177.
9. Cayan S., Acar D., Bozlu M., et al. Is stress urinary incontinence a risk factor for female sexual dysfunction? XVIII th Congress of the European association of Urology (march 12-15, 2003, Madrid). European Urology Supplements 2 2003; 1: 194.
10. Hilton P. Urinary incontinence during sexual intercourse: a common but rarely volunteered symptom. Brit. J. Urol. 1988; 50: 919–934.
11. Minassian V.A., Drutz H.P., Al-Badr A. Urinary incontinence as world wide problem. Int. J. Gynecology Obstet. 2003; 82: 327–338.
12. Reader F. Sexual problems. In: Clinical urogynaecology. Stanton S.L., Monga A.K. (Eds.). London-Toronto: Churchill Livingstone; 2000: 431–438.
13. Sutherst J.R. Sexual dysfunction and urinary incontinence. Brit. J. Obstet. Gynaecol. 1979; 86: 387–388.
14. Tasos A., Pappas I., Baltogiannis D., Giannakis D., et al. Effects of urinary incontinence on female sexual function. In: XVIII th Congress of the European association of Urology (march 12-15, 2003, Madrid). Eur. Urology 2003; 1 (Suppl. 2): 115.
15. Voreekken R.L. Psychological and sexual aspects of different types of bladder dysfunction (review). Psychotherapy and Psychosomatics 1989; 51: 128–134.
16. Vierhout M.E., Gianotten W.L. Unintended urine loss in women during sexual activites: an exploratory study. Nederlands Tijdschrift Voor Geneeskunde 1993; 137 (18): 913–916.